

„S merre zúgnak habjai / Tiszának, Dunának...”

Egy 21. századi fiatal gondolatai, érzései a Himnuszról

Életemben először az idei szilvesztert a barátaimmal töltöttem. A társaság többsége sportoló volt. Kíváncsi voltam már a buli előtt is, hogy vajon éjfélkor fel fog-e csendülni a Himnusz ismert dallama. Amikor közelegtek az év utolsó percei szóltak mindenkinek, hogy mindjárt itt az idő, hogy koccintsunk. Nagy öröömre annak ellenére, hogy már nagyon oldott volt a hangulat megszólalt a Himnusz és mindenki megállt, abbahagyta amit csinált és csöndben, tisztelettel végig hallgatta nemzetünk énekét.

Mint zenei, művészeti szakgimnáziumba járó diák, számomra a Himnusz zeneileg és irodalmilag is fontos. Iskolás éveim során bekerültem a különböző kórusokba. Minden ünnepség végén elénekeltük a Himnuszt csodálatos orgonakísérettel. A mű zenéjét Erkel Ferenc zeneszerző és karmester szerezte 1844-ben, amikor a Kölcsey Ferenc versének megzenésítésre kiírt pályázat – „Itt az írás forgassátok / Érett ésszel, józanon” – megjelent.

Érdekes anekdota, hogy a szocializmus idején Rákosi Mátyás pártfőtitkár megbízta Illyés Gyulát és Kodály Zoltánt egy másik, „szocialista” himnusz szerzésével. Rákosi úgy gondolta, hogy, az mégsem lehet, hogy a dolgozó nép himnusza, vagy bármely ünnepség az Isten nevével kezdődjön. Amikor Kodályt magához hívatta a zeneszerző rövid választ adott – „Ahhoz sem hozzátenni, sem abból elvenni nem lehet.” Illyés Gyula sem gondolkodott másként, az ő válasza az volt: „Meg van az már írva”.

Ebben a tanévben érettségizem. Ha valaki azt mondja nekem, hogy Himnusz, jelen pillanatban az jut eszembe róla, hogy érettségi tétel, sokat dolgoztam vele az évek során, megtanultam a verset és kidolgoztam aprólékosan a mű sorait. Ha egy mondattal össze kellene foglalnom azt mondanám, hogy ez egy történelmi utazás, amelynek elején áldást, a végén a nép megpróbáltatásai miatt szánalmat kér a költő Istentől.

Ha azonban soronként nézegetem a verset más dolgok is előjönnek. Az iskola évei során nem csak lexikai tudást szedünk össze, hanem társasági életet is tanulunk, tapasztalunk. Barátságok, szerelmek alakulnak ki, csalódunk, sírunk, nevetünk társainkkal. Közben felnövünk, beérünk. Az érettségi nem csak egy vizsga, hanem érettség, felnőtté válás. Ahogy olvasgatom a vers sorait, elsősorban a társadalomra jellemző mondatok fognak meg – „hányszor támadt tenfiad szép hazám kebledre”. Engem is ért már olyan csalódás, hogy egy számomra fontos ember elárult, cserbenhagyott. Vagy – „s bújt az üldözött s felé kard nyúlt

barlangjába”. Erről a mondatról nekem a csúfolódás, szóban bántás jut eszembe. Tinédzserként érzékenyek vagyunk és mindennél fontosabb kortársaink véleménye. Egy-egy szóval nagyon meg lehet bántani valakit akarattal, vagy akaratlanul. Az internet és a társasági médiák korában, egy fotó, vagy „story” számunkra akár „helyrehozhatatlan” károkat okozhat, ami miatt szinte elbujdokolnánk.

Az érettségi vizsgákkal nem csak magunkat, hanem a tanárainkat is minősítjük. Ők is és mi is egyre jobban érezzük a közelő megmérettetés súlyát. Most a hétköznapjainkban folyamatosan bombáznak különböző tantárgyakból kiadott feladatokkal, tanulnivalóval, gyakorolni valóval. Az érettségi mint a véres kard lóg a fejünk felett. Az én fejemben ezek a gondolatok kavarnak, amikor azt olvasom, hogy – „most rabló mongol nyilat zúgattad felettünk, majd töröktől rabigát vállainkra vettünk.”

Minden korosztály számára mást jelent a Himnusz. A nagymamám gyakran elérékenyül amikor meghallja. A szüleim megtanítottak arra, hogy nemzeti énekünket tisztelni kell felállva, csöndben, figyelemmel. Ahogy telik az életem biztos vagyok benne, hogy az egyes korszakokban mást és mást fogok belőle meghallani, megérteni. A magyar nemzet számára a Himnusz örök, és az utánunk következő generációkhoz ha máshogy is, de fog tudni szólni.

Walton Kitti 12Szg

Kecskeméti Kodály Zoltán

Ének-zenei Általános Iskola

Gimnázium Szakgimnázium és

Alapfokú Művészeti Iskola